

A zenei élmények pszichoanalitikus szemlélete, reflektálása.

1978 -tól 1980 –ig Németországban, Witten - Herdecke város szabad egyetemének klinikáján kutató csoportunk, a zeneterapeuta-hivatás megalapozásához szükséges feladatok tartalmának kidolgozását tűzte ki célul. Ezen belül, pl. a pedagógiai (metodikai, didaktikai) és hivatás-politikai kérdések megoldását. Egyidejűleg gyakorlati és elméleti zeneterápiás munkával, valamint önismereti csoporttal is készültünk a két év után reánk váró mentori munkára. (Eschen1983) Mind ezek mellett a 14 tagú csoport minden egyes tagja, még egyéni súlyponti kérdésekkel is tudott foglalkozni.

Ebben az időszakban, főleg a kreativitás elméletének zeneterápia-releváns aspektusával foglalkoztam, valamint a csoportos önismereti foglalkozásunk folyamatában fellépő kölcsönös **visszatükrözéssel**, és az ezzel párhuzamosan megfigyelhető közös, illetve párok közötti **rezonancia (Echo)** jelentőségével (lásd: Buzasi 1979). *Melléklet 1.*

Gyakorlati lehetőségem a klinikán, és heti 3 órában egy veszélyeztetett fiatalok intézetében volt (Haus „Alpha” in Wuppertal).

Többek között, egyik tézisemet bebizonyíthattam, mégpedig azt, hogy **mindenkinek, valamilyen formában (Buzasi 2003) „jó viszonya” van a zenéhez.** (A nagyothallókat és siketeket is beleértve!) Ezt, több évtizedes zenész, zenetanári és privát (családon belüli) tapasztalatommal is alá tudtam támasztani.

Ez időszakban felfigyeltem arra a tényre, hogy **Sigmund Freud** írásaiban, levelezésében számot ad arról, hogy **távol tartja magát a zene élvezetétől.** Szűkebb körünkben kollégáimmal is beszéltünk, több ízben erről a témáról, de mélyebben nem merültünk bele a rejtély megoldásába. (lásd 1. sz. mellékletet)

1985-ben már Heidelbergben tanítottam, ahol a zeneterapeuták nemzetközi kongresszusát szerveztük (2. és 3. sz. melléklet.). Ez alkalommal volt lehetőségem **Bernd Nitzschke**, Sigmund Freuddal foglalkozó németnyelvű munkáját megismerni.

Az alábbiakban egy részét lefordítottam és egy – két megjegyzéssel kibővítettem.

"A viszonzatlan szerelem". - Freud viszonya a zenéhez.

Meglepően kevés, zenével, kapcsolatos munkával találkozunk a klasszikus pszichoterápia irodalmában. (Sterba, 1946)

De az utóbbi időkben, (a 20. század második felében) sem jelent meg túl sok írás e témakörben.

Pl. "Die psychologie des 20. Jahrhunderts", *Band XV (Condrau 1979, 1975 ff.)* nem tartalmaz egyetlen fejezetet sem, mely a **Freudiánus pszichoanalitikusok tollából származott volna.** A mélypszichológia és a zene kapcsolatáról két írás jelent meg a C. G. Jung iskoláját követő *Hildemarie Streichtól*, (1979 a, 1117-1124; 1125-1133) aki mint pszichoterapeuta, zeneterápiás metodikával is dolgozik

Ez az absztinencia a Freudianusok részéről azért feltűnő, mert a zenének pontosan abban a " pszichés munkaterületi közegében" van hatása, mely területen a pszichoanalitikusok munkálkodnak; itt ugyanis, az affektív élmények feldolgozására célok.

Pedig a zenét egy univerzális fenoménként "kezelhetjük" és ezért (a szójátékot nem hagyhatom ki!) a hatásával "kezelhetünk".

A zenének már az archaikus idők társadalmában is kultikus szerepe volt. (A kultúra fogalmának eredetét ide vezethetjük vissza.) Például a vallási ceremóniákkal is szorosan összefüggésben volt és van. Életünk minden fontosabb eseményével születésünktől, halálunkig kapcsolatban van; a bölcsődaltól a sirató énekig. A különböző társadalmi megmozdulásoknál;- az esküvővel összefüggő ünnepléstől kezdve, a kicsapongó mulatságokig, a rituális táncok kíséretéig,- a zenének mindig fontos szerepe volt és van. A modern társadalom, érzelmileg himnuszával fejezi ki nemzeti identitását. A rádió és a televízió állandó jelenlétével, zene nélkül el sem képzelhető. De hosszan sorolhatnánk a szükségességét, fontosságát.

Jelen korban, a zenével behatóan foglalkozó néhány pszichoanalitikus közül, Heinz Kohut az egyik szerző, aki több ízben tett közzé írásokat erről a témáról. Ő a nárcizmus komplexus feldolgozásával lett nemzetközileg közismerté. (Kohut 1973, 1975 1977a, 1979). Bizonyára nem véletlen, hogy pont egy "nárcizmus - teoretikus" - pszichoanalitikus foglalkozik intenzíven a zene problémakörével. Nem véletlen, mert a zene hatására, - hasonló képen, mint a nárcizmus elmélet problémakörében fontos szerepet játszó folyamatban,- megvalósulhat egy titkos, elfojtott vágy, u. i. - a határok feloldásával, regresszív állapotban, egybeolvadhat az "én" és a "te" személyisége (Grunberger 1976).

Herbert Marcuse, (1971, 158 ff.) Freuddal foglalkozó filozófiai írásában felidézi a határok feloldásának két ősi szimbolikus alakját; (Orfeuszt és Nárciszt).

Nitsche filozófiájában Dionyzosz és Apolló istenek szimbolikus megtestesítésével is felmerül a zene és a szó fogalma, Dionyzosz szimbolizálja az én - határának feloldását (zene = mint **mámor**) és egyesülését a természettel, míg Apolló (a szó = mint egyéni,- jelen- ség) szimbólumának előfeltétele az én - határok bezárt egységessége, egésze, ("egészsége"?).

Eben a kontextusban röviden idézzük fel az antik "Narkyzosz mítoszt" (pl.: *Modena 1981*). A szerelem istennője, Aphrodité megbünteti Narkyzoszt mert, nem viszonzta az *Echo* nevű nimfának szerelmét. A büntetése; abban merül ki, hogy saját magába lesz szerelmes, mely szerelem azonban nem ad kielégülést számára, míg végezetül belefulladás a vízben tükröződő saját képébe.

A tragédiája abból adódott, hogy nem hallgatott érzelmének hangjára, elzárkózott *Echtól*. Nem olvadt össze mással, csak önmagával.

A nárcizmus értelmezése az antik Mítosz szerint tehát; elsüllyedés, elpusztulás.

Az a tény, hogy az analitikusok a zene tematikájával oly keveset foglalkoztak, annak az egyik oka az lehet, hogy *Freud* is nagyon elenyészően keveset és igen gyéren nyilatkozott erről munkáiban. Ami a zenét illeti, többek között azt írja, hogy "alig élvezhető...". Majd így folytatja: "Egy racionális, illetve talán analitikus adottság ellenkezik bennem az ellen, hogy meghatódjak olyan esetben, amikor nem tudom, hogy miért vagyok meghatódott és mi az, ami meghat" (X, 172).

Amennyiben Freud ellentétként fogalmazza a "zenei meghatódást" az analitikus gondolkodás fogalmával, úgy ezzel azt bizonyítja, hogy a zene különösen bensőséges kapcsolatban áll (úgymond) a "primitív - archaikus" emocionális, "érzelmi - élményekkel". Lásd még (*Kohut 1979 b, 197*). Ezért, feltehető tehát, hogy a kontrolálatlan zenei élvezet felkavaró, felzaklató zavaros hatást gyakorol azokra, akik "belső okok" miatt erősen védekeznek az archaikus élmények hatása ellen, óvakodva az idegen érzelmek, saját érzelmükkel való összeolvadásától.

Ebben az esetben Freud, pl. magasröptű, absztrakt analitikus kifejezésekkel védekezik. Ami racionálisan nem kontrolálható, azt fenyegető hatásúnak, és ezért veszélyesnek nevezi.

Kohut szerint (1979, 286), Freud vélemény nyilvánítása a zenéről úgy értelmezhető, hogy félelemtől telt ellenállással fogadja és ezért, befolyását az "archaikus élmény" fogalmával háritja el magától.

Közismert tény az is, hogy még ifjú korában, leány testvérének otthoni zongora játékát nem volt hajlandó elviselni. Kijelentette: vagy ő (Sigmund Freud), vagy a zongora marad a családi lakásban. (Wien 9. Berggasse 19, jelenleg „Sigm. Freud Múzeum”) 4. sz. melléklet. Amikor Freud a „primer-processzusú” élmények analizálásával foglalkozni kezd, akkor ezt „Echó” nélkül teszi. - Saját magát analizálja. Későbbiekben ugyan megfigyeléseket folytat a primer-processzus terén, de csak az **absztinencia**, illetve a **neutralitás** védő palástja mögül. Így, az analitikus ugyan „tükör”, de nem „echó”, a páciens érzelmeinek kapcsolatában. Nem válaszol, hanem értelmez (lásd még *Heigl-Evers, Nitschke 1984*). A klasszikus analitikus pszichoterápia metodikájának fontos része, hogy érzelmeket csak szigorúan ellenőrizhető és rendezett körülmények között enged meg magának. Más szóval, a páciens és a terapeuta érzelmeinek összeolvadása, csak kivételes esetben, kísérleti formában jöhet létre. Mint ahogy már *Bálint* kritizálta Freud konceptusát: - tulajdon képen "egy testű - pszichológia" (*Bálint 1966, 271*), pedig a pszichoanalitikus nyelvet inkább a "kéttestű - pszichológiára" kellene alapozni. /Ez a nyelv a mai napig is hiányos/. A klasszikus pszichoanalitikus - dialógusa, tulajdon képen inkább egy monológ. Miután *Ferenczi, Bálint, Melanie Klein, Alexander, Winnicott és Kohut (stb.)* is, módosításokat hajtottak végre a pszichológia berkeiben, kitágítva az "én - pszichológia" tanát, valamint a fejlődéspszichológia felfogását, - őket inkább jellemzi az "Echó", nem pedig a "tükör" - szimbólum karakterisztikája.

Személyiségünk fejlődésének ősi alapköve a környezetünkkel folytatott **dialógus**. Ennek a ténynek figyelembevételével, a modern analitikusok terápiájának – módszertanában is egyre fontosabbá vált, és egyre nagyobb jelentőséggel bír (lásd *Cremerius 1979 a, 1979 b; Thomá 1981, 1983*).

A zene, illetve a hang terápiás hatása kifejezetten, csak a **kommunikációs** folyamat révén, - útján érvényesülhet (*externe, /aktív/ vagy Intern /receptív/ formában - lásd Bolay 1983*).

Amennyiben a zene képes minden érzelmi és hangulati affektus kifejezésére és ingerlésére, akkor a szerelem fogalmának körébe csoportosítható tematikával szoros kapcsolatban áll. Különlegesen a „szerelmi mámor” első fázisára hívja fel figyelmünket Freud.

Összehasonlítja a pszichotikusoknál megfigyelhető jelenséggel (pl.: XIV, 423) amikor is az „Én” és a „Te” közötti határok felbomlanak és a szerelmes egyén regressziós állapotában, nem tud és nem is, akar a kettőjük között különbséget tenni. A szerelmesek emocionális összeolvadása és a „határtalan szerelem”, az „unió mystica”, a „mysterium conjunctionis” (*Jung 1971 XIV*), vagyis az ellentétek ideiglenes közösülése közeli rokonságban áll a misztériummal, illetve misztikus élményekkel.

Egy felől a szerelem és a misztérium, más felől zene és misztérium.

Romain Roland „óceáni élménynek” nevezi az én-határok feloldódását, és ezt az állapotot szembeállítja Freud racionalizmusával, amikor is Freud kijelenti, hogy „a misztikumtól ugyan úgy, el vagyok zárkózva, mint a zenétől”. (1960, 404)

- Elképzelhető tehát, hogy a „szerelem” is rejtély volt számára?
- Bizonyosan, hisz az affektusok, a feltörő spontán érzelmek álltak figyelmének központjában. Az archaikus életösztönök felszabadítása helyett, kezelésének célja; az erős „én” uralma alatt, ezek kordában tartására irányult. (Nitschke 1981). Michelangelo alkotásában, a „szervedélyeket uraló Mózes szoborban” látta ideálját (Lásd X, 172ff.). Eissler (1974, 93) szerint, Freud viszonya a zenéhez nem volt mindig negatív, - ellenkezőleg, ő szerette a zenét, de egy ifjúkori reménytelenül lángoló szerelmi „tragédia” következtében elfojtotta ez irányú érzelmét.

Eissler (1974, 93) a „Gisella esetre” céloz (I, 528 ff.) Bernfeld (1946) szerint az „esetben” szereplő ifjú; Freud, saját maga. (lásd még Stanescu 1971, 203 és Eissler 1974).

A sértődés okozta sérülés következménye folytán egy sebhely maradt érzelmi világában. Kohut is „defektnek” nevezi Freud zeneietlenségét, („Unmusikalität” 1979, 286).

Nem biztos azonban, hogy a pubertás ideje folyamán átélt élmény az oka Freud zenéhez viszonyuló defenzív magatartásának. Valószínűbbnek tűnik ebben az esetben az a feltevés, - mint ez már más esetekben is bebizonyosodott, hogy egy későbbi élmény kioldja azt az elhárító mechanizmust, mely az infantilis korban átélt trauma következtében jött létre. (Parin-Mathéy 1962) Feltehető tehát, hogy ez a „pre - genitális frigiditás” eredménye, ami arra utal, hogy az anya-gyermek „pre – ödipális dialógusának” időszakában létrejött kapcsolati zavarra vezethető vissza. Ezt a feltevést követi M. Krüll is (lásd: Krüll 1979, 140 ff.), hivatkozva egy későbbi esetre, mely Freud számára traumásan zajlott le. Egy hölgy sértő magatartásával, felháborodott védekezésre készítette Freudot. Ekkor is a zene élvezetéről és ezzel összefüggő szenvedélyről volt szó.

Freud jegyese (későbbi felesége Martha) iránti fellángoló szerelmi időszakában egy regressziós élmény állapotában is előtört elhárító magatartása a fenyegető én – határok feloldódásától való félelmében. Röviden; úgy tűnik tehát, hogy a misztikum, a zene és a szerelem szoros összefüggésben áll az archaikus élményekkel, affektusokkal és szenvedélyekkel és Freud esetében együtt jár az elhárító védekezéssel. Ezért forszírozza a kontroláló-strukturáló, racionális-analitikus gondolkodást, óvakodva a regresszív zavaros állapottól.

Eissler kifejezetten állítja, hogy a traumás „Gisella élménnyel” összefüggésben áll Freud zene iránti elhárító „egyénisége”, hisz eredetileg a zenét szerette. Szerelmében a reménytelenségnek, tehetetlenül kiszolgáltatva érezte magát, mely érzés közelebb áll, - és hasonló a zenei élményekre jellemző, - primer folyamatú állapothoz, mint a szekundér folyamatúhoz. Vagyis a zene átélésével, - élvezetével kioldott érzésvilágban, a primer folyamat áramlatában is veszélyes tehetetlenséget érezhetett (Eissler 1974, 94ff-97f).

Egyébként, Freud a különböző művészeti ágakban otthon érezte magát.

Műgyűjtő is volt. Különösen a folklorisztikus régiségekkel, primitív - fantasztikus faragványokkal, a kelet, távol kelet népeinek kultikus célokat szolgáló szobrocskáival, - lakásában főleg munkaszobájában, - állandóan körül volt véve.

Minden művészeti ág alkotása az alkotók belső világából fakad, és a nézőben érzelmeket ébreszthet, de a zene kivételével mindegyik művészeti alkotás élvezetének hatása könnyebben kontrolálható, mint a hangok által keltett érzelmek áradatának révén feltörő emócióké.

Schopenhauer (1972 a, 312) már a testi reakciókkal, - a mozgással („E-motio”), - kifejezetten a szexualitással is összefüggésbe hozza a zenét, a hangokat, a ritmust.

Darwin (1872) szerint a zene kommunikáció, a hangokkal kifejezhető érzelmek -- ősidőkből fennmaradt emberi öröksége. A hím „énekkel” verbuválja kiválasztott párját, a fajfenntartás ösztön kielégítésének céljából. A biológus szemszögében a zene, tehát összefüggésben van archaikus eredetével; a nemi ösztönökkel, a szexualitással. *Zuckermandl* (1964) visszavezeti a zenei hangokat az énekbeszéd ősi formájára, amikor még szavakkal nem tudtuk kifejezni érzelmeinket, gondolatainkat.

A pszichoanalízis kialakulásának, két fontos filozófus – iniciátora: *Schopenhauer* és *Nietzsche* - alaposan elmélyülnek a zene és az érzelmek, illetve indulatok összefüggésének tengerében.

Schopenhauer a zenét egy „általános nyelvnek” definiálja „... hatalmas erővel hat az ember belsejére, és ott egészen mélyen megérthető ...” (1972a, 302). Tovább vezetve gondolatát állítja, hogy a „zene már magában, az akaratot képviseli” (1972a, 304) és mivel az akarat az ő felfogása szerint metafizikai fogalom, tehát sem empirikusan, sem dialektikusan nem értelmezhető, azonban hatása az emberi lényre, testének reakciójával, mozgásával kifejezhetővé válik. Emóció az ő felfogásában egyenlő a szexualitással, továbbé a kívánsággal, szenvedéllyel, affektussal és érzelemmel (1977, 160). A zene *Schopenhauer* szavait idézve az „igaz”, az egyetlen, legtisztább filozófia (1972a, 312). A zenei, hangokkal kimondott „szavak”, a legmélyebb érzelmeket mondják el, melyeket élőszóval nem tud az alkotó elmondani. A komponista, mint egy „alvajáró” alkot (1972a, 307).

Wagner (1854) a „*Rings der Nibelungen*” művét, *Schopenhauer*nak ajánlotta, - azonosítva érezve magát a fenti megállapítással.

Nietzsche kezdetben szintén *Schopenhauer* és *Wagner* követő volt. Első művében (1872) „*Die Geburt der Tragödie aus dem Geiste der Musik*” ellentétként állítja egymással szembe a két Ó – Görög Isten szimbólumát: a határtalan *Dionüszoszt* és a mértékletességet sugárzó (látszatát keltő?) *Apolkót*. Ebből a „harcból” kibontakozó dialektikát, a katarzis elmélet törvényszerűségeire alapozza. Az élet mozgató erejét a konfliktusok sorozatának tulajdonítja, így tehát nincs végleges egyesülés, de nincs végleges elkülönülés sem. *Tényi, T.* PTE. (2007)

Az aktív és a receptív zenetarápia gyakorlása folyamán tapasztalt kataritikus élmények is erre vallanak. (Az ellentétek kontraszt – dinamikája pl.: „Káosz – Rend”, „Kívül és Belül”, vagy „Harmónia – Diszharmónia” stb.)

IRODALOM:

- Balint, M.: *Die Urformen der Liebe und die Technik der Psychoanalyse*. Huber-Klett, Bern – Stuttgart 1966
- Bolay H. V. In: Corsini, R. J. (Hg.): *Psychotherapie*. Weinheim: Beltz 1983, 729-753.
- Buzasi, N.: *Írások a zeneterápiáról*, PTE Műv. Kar. Kiadványa 4. Pécs 2003
- Conrad, G (Hrsg.): *Die Psychologie des Zwanzigsten Jahrhunderts, Bd.XV, Transzendenz, Imagination und Kreativität*. Kindler, Zürich 1979
- Eissler, K. R.: *Über Freuds Freundschaft mit Wilhelm Fliess nebst einem Anhang über Freuds Adoleszenz und einer historischen Bemerkung über Freuds Jugendstil*. In: Eissler et al. (Hrsg.), *Aus Freuds Sprachwelt und andere Beiträge*. JahrbuchPsychoanal., Beiheft 2, 39 – 100. Huber, Bern – Stuttgart – Wien 1974
- Eschen, J. Th.: *Mentorenkurs Musiktherapie Herdecke 1978 – 1980* In: *Musiktherapeutische Umschau*, Bd. 3/1982, S.: 255
- Freud, S.: *Der Moses des Michelangelo* (1914). In: *G. W. X*, 172 – 201
- Freud, S.: *Das Unbehagen in der Kultur* (1930). In *G. W. XIV*, 419 – 506
- Freud, S.: *Briefe 1873-1939*. Fischer, Frankfurt/M. 1960
- Grunberger, B.: *Vom Narzißmus zum Objekt*. Surkamp, Frankfurt/M. 1976
- Heigl – Evers, A., B.Nitzschke: *Das analytische Prinzip „Deutung“ und das interaktionelle Prinzip „Antwort“*. In: Heigl – Evers A., F. Heigl, U. Streeck (Hrsg.)*Das therapeutische Prinzip Antwort. Das psychanalytisch-interaktionelle Einzel- und Gruppentherapie*. Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 1984
- Jones, E.: *Das Werk und Leben von Sigmund Freud*, Bd. I.. Huber, Bern 1960
- Jung, C. G.: *Mysterium Coiunctionis*. *G.W.XIV*. Walter, Olten – Freiburg/Br. 1971
- Kohut, H.: *Die Zukunft der Psychoanalyse*. Surkamp, Frankfurt/M. 1975
- Kohut, H.: *Intr ospektion, Empathie und Psychoanalyse*. Surkamp, Frankfurt/M. 1977a
- Kohut, H.: *Über den Musikgenuß* (1977b). In: Kohut, H. 1977a 195 – 217
- Kohut, H.: *Betrachtungen über die psychologische Funktion der Musik* (1977c). In Kohut,H. 1977a, 218 – 238
- Kohut, H.: *Die Heilung des Selbst*. Surkamp, Frankfurt/M. 1979
- Krüll, M.: *Freud und sein Vater. Die Entstehung der Psychoanalyse und Freuds ungelöste Vaterbindung*. Beck, München 1979
- Marcuse, H.: *Triebstruktur und Gesellschaft*. Schurkamp, Frankfurt/M. 1971
- Modena, E.: *Unter dem Banner des Narzismus. Gedanken zu einem psychoanalytischen Bestseller*. In: *Psychoanalytisches Seminar* Zürich (Hrsg.), *Die neuen Narzismustheorien: Zurück ins Paradies?* S. 143-158. Syndikat, Frankfurt/M. 1981

- Nietzsche, F.: Die Geburt der Tragödie aus dem Geiste der Musik (1872). In Sämtliche Werke I (hrsg. Von Colli, G., M. Montinari), 9-156. dtv, München 1980
- Nitzschke, B.: Die Zerstörung der Sinlichkeit. Matthes & Seitz, München 1981
- Parin, P., F. Morgenthaler, G. Parin-Mathéy: Die Weißen denken zuviel. Psychoanalytische Untersuchungen in Westafrika. Kindler, München o. J.
- Schopenhauer, A.: Die Welt als Wille und Vorstellung, I-II. Sämtliche Werke, Bd.II(1972a), Bd. III (1972b). Brockhaus, Wiesbaden 1972
- Stanescu, H.: Young Freud's letters to his Romanian friend, Silberstein. In: The Israel Annals of Psychiatry and Related Disciplines, 9, 195-207 (1971)
- Streich, H.: Musik, Alchemie und Psychologie (1979a). In: Condrau, G. (Hrsg.), Die Psychologie des Zwanzigsten Jahrhunderts, Bd. XV, S. 1117-1124. Kindler, Zürich 1979
- Tényi, T.: Nietzsche és a pszichológia 127-146. oldal PTE.,2007
- Thomä, H.: Erleben und Einsicht im Stammbaum psychoanalytischer Techniken und der „Neubeginn“ als Synthese im „Hier und Jetzt“. In: Hoffmann, S. O. (Hrsg.), Deutung und Beziehung. Kritische Beiträge zur Behandlungskonzeption und Technik in der Psychoanalyse, 17-43. Fischer, Frankfurt/M. 1983
- Thomä, H.: Schriften zur Praxis der Psychoanalyse: Vom spiegelnden zum aktiven Psychoanalytiker. Surkamp, Frankfurt/M. 1981

Kedves végzős zeneterapeuta hallgatók!

Talán nem késő, hogy most rukkolok elő a fenti témával.

Május végén, leányom színházi premierjére Bécsbe utaztam, ahol a „Sigm. Freud“ Múzeumban eltöltött órák megihlettek, így rávettem (rá vetettem) magam a Nitzschke szöveg fordítására és a már régóta érlelődő gondolataim leírására. Tartalmából egy,- s más, a dolgozatukban esetleg felhasználható lesz!

- Ez a téma még elmélyíthetőbb, de talán majd ősszel, személyesen és közösen kidolgozzuk a folytatását.

Ez úton kívánok mindannyijuknak kellemes (örömteli munkával összekötött) nyaralást.

Sikonda, 2008. június

N. Buzási M.